

умовах утримання, дослідити, як впливає стабілізуючий відбір, проведений на батьківському поголів'ї на продуктивні якості молодняка.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Березовський М.Д., Батько І.В., Нагаєвич В.М. Виробництво спеціалізованих типів свиней великої білої породи // Вісник Полтавської державної аграрної академії. - №2. - 2004. - С. 30-32.
2. Свинарство і технологія виробництва свинини / В.І.Герасимов, В.П.Рибалко, Л.М.Цицюрський та ін. - К.: Урожай, 1996. - 352 с.
3. Василенко Д.Я., Меленчук О.Й. Свинарство і технологія виробництва свинини. - К.: Вища школа, 1996. - 271 с.
4. Генофонд, оцінка та використання свиней / В.П.Рибалко, В.П.Буркат, М.Д.Березовський. - К.: Асоціація "Україна", 1994. - 128 с.
5. Ващенко П.А. Вивчити внутріпородні поєднання генотипів свиней великої білої породи вітчизняної та зарубіжної селекції на етапі закладки нових генеалогічних структур. Автореф. дис...канд. с.-х. наук: 06.02.01./ Полтава. - 2005. - 18 с.

УДК 636.22/28.084.522:681.3

ВПЛИВ ОНТОГЕНЕТИЧНИХ ОЗНАК КОРИВ-МАТЕРІВ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЗОНАЛЬНОГО ТИПУ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ НА МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРИВ-ДОЧОК

Черемисова В.О. – к.с.-г. н.

Крамар Н.І. – к.с.-г. н., Дніпропетровський ДАУ

Постановка проблеми. Відомо, що генотип організму формується при заплідненні та залишається постійним протягом усього життя тварини і, відповідно, господарсько-корисні ознаки зумовлені генами обох батьків [1, 3]. Вченими ведеться пошук комплексу ознак для прогнозування молочної продуктивності худоби [4,6]. Однак питання щодо використання універса-

льного методу, дешевого та зручного у використанні, залишається на сьогодні відкритим [5]. Метою досліджень було визначити ступінь впливу онтогенетичних ознак і молочної продуктивності корів-матерів на деякі господарські якості корів-дочок.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводились на повновікових коровах центрального зонального типу української червоної молочної породи у ВАТ "Племзавод Любомирівка" Дніпропетровської області.

Адаптивну здатність корів-матерів визначали за значенням енергії росту (С.Броді, 1927) за період від народження до трьохмісячного віку. Тварин розподіляли за значенням відносного приросту у трьохмісячному віці на три групи: тварини з низьким (I група), середнім (II група) та високим (III група) відносним приростом живої маси. Межі між групами визначали на основі квадратичного відхилення у варіаційному ряду за принципом: I група – середнє арифметичне значення мінус більше 0,5 сигми (менше ніж 102%), II група – від середнього арифметичного мінус 0,5 сигми до плюс 0,5 сигми (від 102 до 108,2%), III група – середнє арифметичне плюс більше 0,5 сигми (більше ніж 108,2%). Коефіцієнт успадкованості визначали шляхом подвійної кореляції.

Господарсько-корисні ознаки вивчали згідно з загальноприйнятими методиками. Отримані результати обраховували за М.А. Плохинським [2] з використанням персонального комп'ютера "Pentium-4" та програми "Microsoft-хр".

Результати досліджень. Дослідження багатьох вчених направлені на пошук зв'язків між ознаками ембріонального і постембріонального періодів. Як свідчать дані таблиці 1, тварини I групи мали низьку енергію росту, подовжений ембріогенез та поступовий спад росту. Корови II групи характеризувались середніми показниками ембріогенезу та енергії росту, помірним спадом росту до 12 місяців. Тоді як корови-матері III групи відрізнялись протилежними показниками – короткий ембріогенез, висока інтенсивність росту та швидкий спад росту.

Дані таблиці 2 показують, що корови з коротким утробним періодом, високою енергією росту та швидким спадом росту мали кращі показники молочної продуктивності за всі три лактації порівняно з коровами протилежних груп.

Таблиця 1 – Показники раннього онтогенезу корів-матерів

Показник	Група тварин					
	I n=28		II n=31		III n=23	
	$\bar{x} \pm s_{\bar{x}}$	Cv,%	$\bar{x} \pm s_{\bar{x}}$	Cv,%	$\bar{x} \pm s_{\bar{x}}$	Cv,%
Тривалість утробного періоду, днів	279,0±1,28	2,38	278,84±1,27	2,49	276,69±0,74	1,98
Енергія росту до 3 місяців, %	85,01±1,13	6,88	96,07±0,47	2,68	106,56±0,60***	4,18
Спад росту до 12 місяців, %	77,89±4,05	26,99	81,37±2,34	15,73	87,82±2,11*	17,82

*P>0,95 **P>0,99 ***P>0,999

Група з середніми значеннями показників онтогенезу (II група) за більшістю займала проміжне положення, але вірогідно мала більшу кількість жиру в молоці (III лактація) від I групи на 18,98 кг (11,6 %, P>0,95).

Таблиця 2 – Молочна продуктивність корів-матерів залежно від енергії росту в ранньому онтогенезі

Показники	Групи тварин					
	I n=28		II n=31		III n=23	
	$\bar{x} \pm s_{\bar{x}}$	Cv,%	$\bar{x} \pm s_{\bar{x}}$	Cv,%	$\bar{x} \pm s_{\bar{x}}$	Cv,%
I лактація						
Тривалість лактаційного періоду, днів	302,50±6,90	11,86	308,84±8,29	14,69	305,96±9,39	14,39
Надій за 305 днів лактації, кг	3027,25±170,85	29,33	3181,48±140,01	24,10	3612,35±232,13*	30,14
Вміст жиру в молоці, %	3,81±0,02	2,23	3,82±0,02	3,47	3,85±0,02	2,35
Кількість молочного жиру, кг	137,71±8,23	31,04	121,19±5,19	23,45	138,89±8,76	29,59
II лактація						
Тривалість лактаційного періоду, днів	328,32±13,13	20,78	313,81±14,59	25,48	319,69±16,33	23,97
Надій за 305 днів лактації, кг	3607,71±217,78	31,37	3596,81±163,36	24,88	3789,22±197,25	24,42
Вміст жиру в молоці, %	3,82±0,02	2,23	3,84±0,04	5,87	3,79±0,02	2,51
Кількість молочного жиру, кг	137,71±8,23	31,04	137,84±5,99	23,82	143,38±7,41	24,23

Продовження табл. 2

III лактація						
Тривалість лактаційного періоду, днів	309,57±10,44	17,53	343,52±14,82	23,63	337,89±10,57	23,20
Надій за 305 днів лактації, кг	3773,96±164,63	22,67	4012,32±156,42	21,35	4262,36±119,90*	20,86
Вміст жиру в молоці, %	3,82±0,02	2,95	3,82±0,01	2,05	3,79±0,01	2,37
Кількість молочного жиру, кг	143,96±6,21	22,43	162,94±6,52	21,90	161,81±4,49	20,59

*P>0,95

Визначено, що існує вірогідна (P>0,95) кореляція за тривалістю лактації корів-матерів і корів-дочок, а також за кількістю жиру в молоці (табл. 3).

Слід відмітити, що між показниками матерів і дочок за тривалістю ембріонального періоду, енергією росту, типом спаду росту існують низькі та невірогідні корелятивні зв'язки.

Коефіцієнт успадкованості ознак раннього онтогенезу, надою та кількості молочного жиру мав середній ступінь (табл. 4). Інші показники молочної продуктивності та раннього онтогенезу мали низький ступінь успадкованості, що пояснюється високою фенотиповою мінливістю цих показників.

Таблиця 3 - Коефіцієнт кореляції деяких показників між коровами-матерями та їх дочками (n=164)

Корелюючі ознаки	Коефіцієнт кореляції
Тривалість лактації матерів – тривалість лактації дочок	+0,256±0,103*
Надій за 305 днів лактації матерів – надій за 305 днів лактації дочок	+0,086±0,109
Вміст жиру в молоці (%) матерів – вміст жиру в молоці (%) дочок	-0,155±0,108
Кількість жиру в молоці (кг) матерів – кількість жиру в молоці (кг) дочок	+0,240±0,104*
Тривалість ембріогенезу матерів – тривалість ембріогенезу дочок	+0,190±0,106
Енергія росту до 3 місяців матерів – енергія росту до 3 місяців дочок	-0,147±0,108
Спад росту до 12 місяців матерів – спад росту до 12 місяців дочок	-0,141±0,108

*P>0,95 **P>0,99 ***P>0,999

Таблиця 4 - Успадкованість деяких господарсько-корисних ознак дослідних тварин

Показник	h ²
Тривалість лактаційного періоду, днів	0,172
Надій за 305 днів лактації, кг	0,511
Вміст жиру в молоці, %	0,310
Кількість молочного жиру, кг	0,480
Тривалість ембріонального періоду, днів	0,294
Енергія росту до 3 місяців, %	0,380
Спад росту до 12 місяців, %	0,282

Дані таблиці 5 показують, що ознаки раннього онтогенезу корів-матерів мають низький ступінь впливу на молочну продуктивність своїх дочок.

Однак, найбільший вплив серед ознак раннього онтогенезу корів-матерів має тривалість утробного періоду на показники молочної продуктивності корів-дочок (від 2,74 до 5,34%).

Таблиця 5 - Ступінь впливу ознак раннього онтогенезу корів-матерів на молочну продуктивність корів-дочок, %

Показники продуктивності корів-дочок	Ознаки раннього онтогенезу корів-матерів		
	тривалість утробного розвитку	інтенсивність росту до 3 місяців	тип спаду росту до 12 місяців
Тривалість лактаційного періоду, днів	5,19*	2,36	1,01
Надій за 305 днів лактації	2,74	0,68	0,32
Вміст жиру в молоці, %	5,34*	0,19	0,37
Кількість молочного жиру, кг	3,28	0,61	0,002

*P>0,95 **P>0,99 ***P>0,999

Таким чином, відбір корів за надоєм, тривалістю утробного розвитку, інтенсивністю росту до 3 місяців, спадом росту до 12 місяців сприяє накопиченню генів, які контролюють високий рівень молочної продуктивності.

Висновки. 1. Корови української червоної молочної породи з високою енергією росту до трьох місяців мали найкращі показники молочної продуктивності.

2. Вірогідний корелятивний зв'язок серед показників молочної продуктивності корів-матерів і корів-дочок виявлено між тривалістю лактації та кількістю молочного жиру.

3. Визначено, що тривалість утробного періоду корів-матерів має вірогідний вплив на формування молочної продуктивності корів-дочок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Панасюк І.М., Черненко О.І. Добір худоби за ознаками раннього онтогенезу // Проблеми підвищення продуктивності тварин та ефективності їх лікування. – Дніпропетровськ, 1994. – С.10-13.
2. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников. – М.: Колос, 1969. – 252 с.
3. Проценко О.В. Характеристика молочної продуктивності корів залежно від особливостей їхнього формування у ранньому онтогенезі// Тваринництво України. 2005. - №5. – С. 18-19.
4. Свечин Ю.К., Дунаев Л.И. Прогнозирование молочной продуктивности крупного рогатого скота // Зоотехния. – 1989. – №1. – С.49-54.
5. Танана Л.А. Влияние продолжительности внутриутробного развития на продуктивность коров // Зоотехния. – 1999. – №7. – С.25-28.
6. Цымбалюк Н.Ф. Рост, развитие и последующая продуктивность телок разных типов адаптации // Доклады ВАСХНИЛ. – 1989. – № 3. – С. 24-27.

УДК 636.597.087.7

ВИКОРИСТАННЯ ПРОБІОТИКА «БАЙКАЛ ЕМ 1» ПРИ ВИРОЩУВАННІ КАЧЕНЯТ

Шевченко Т.В. – аспірант, Миколаївський ДАУ

Постановка проблеми. Одним із проблемних питань сучасного птахівництва є безпека і якість продукції з одноразовим зниженням її собівартості. Значну частку питомих витрат у собівартості одиниці продукції займають корми та годівля. Із заборонами